

Zientzia eta teknologia

JOXERRA AIZPURUA

Zalantza asko Txernobyleko sarkofago berriaren lanak hastekotan direla

1986KO APIRILAREN 26AN lehertu zen Txernobyleko zentral nuklearreko laugarren erreaktorea. Hondakin erradiaktiboak mundu osora barreiatu ziren eta sei hilabete behar izan zituzten erreaktorea sarkofago batez inguratzeko. Sarkofago horren bizia 25 urtekoa izango zela estimatu zen, baina 2010ean Ukrainiako Gobernuak iragarri zuen ez zuela nahiko dirurik lan horri ekiteko.

Altzairu eta porlanezko sarkofagoaren eraikuntzan parte hartu zuten langile gehienak hilik edo minbiziak jota daudela jakina da, baina gobernuak inoiz ez ditu datu zehatzak eman; ez ziren gutxi batzuk izan, milaka

baizik. Iazko apirilean, *Txernobyl bizirik!* artikuluan, bigarren sarkofagoa egiteko 1.000 milioi euro behar izango zirela adierazi genuen, eta artean 500 milioi baino ez zirela bilduak izan.

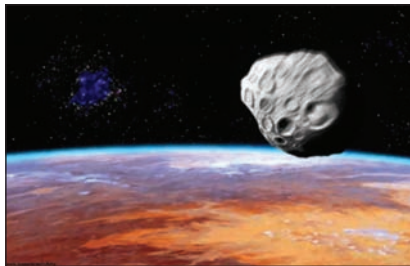
Ukrainako Gobernuak adierazi berri du lanak laster hasiko dituela, baina datu gehiagorik ez du eman. Nahikoa diru bildu ote da? Lanak bermez egingo dira edo espero zena baino porlan eta altzairu gutxiago erabiliko dute? Langileen lan eta osasun baldintzak nolakoak izango dira?

Asteroideen aurka, satellite laser jaurtitzailak

ORAIN 100 URTE INGURU, Tunguska izeneko eskualdean, Siberian, 2.000 kilometro koadroko eremua txikituta geratu zen, espaziotik eroritako asteroide baten jota. 30 eta 50 metro arteko diametroko harria atmosferan sartzean lehertu zen, baina haren zatiek eragin zuten txikizioa.

Gertaera hori ez da arrunta, baina zientzialarientzat aspaldiko kezka da asteroideak nolabait geldiaraztea. Berriki, Eskoziako Strathclyde Unibertsitateko ingeniari talde batek laser sistema bat asmatu du. Satellite multzo batek igorriko lizkioke laser izpiak asteroideari, hura desbideratzeko helburuz; asteroidearen tamainaren arabera, satellite gehiago edo gutxiago erabili beharko lirateke. Laserren energi iturria eguzkia litzateke.

Pentsamenduak gidatutako robota

Suitzar zientzialari talde batek frogatu duenez, elbarritasuna duen pertsona batek robot baten mugimenduak gida ditzake hatz bat ere higitu gabe. Horretarako buruan elektrodoz jositako kapela erabiltzen da, baina guztia ez da perfektua... <http://ttiki.com/37528> (Gaztelaniaz)

Zarataren eragina landaredian

Gure hirietan, lantegietan eta errepideetan sortzen dugun zaratak animalien ekosistema aldatzen duela jakina da. Ipar Karolinako (AEB) Sintesi Ebolutiborako Zentro Nazionalako Clinton Francis ikerlariaren arabera, landareetan ere nabariak dira aldaketak. <http://ttiki.com/37529> (Gaztelaniaz)

Hizkuntza bakoitzak lan-karga desberdina sortzen dio garunari

Pertsona baten jatorrizko hizkuntza arabiarra baldin bada, lan gehiago egin behar du bere garunak hizkuntza hori hebreera edota ingelesa izango balitz baino. Kasu guztietan garuneko bi hemisferioek lan egiten dute, baina kasu batzuetan independenteki lan egiten dute, eta besteetan menpekotasuna izaten da. <http://ttiki.com/37530> (Gaztelaniaz)

Babeslea: **iametza Interaktiboa**

ideia batetik errealitatera

web garapenak

multimedia

aholkularitza

edukiak

iametza

interaktiboa

www.iametza.com

T.943 37 67 16